

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Toelichting SodM op de analyse van dreiging en risico als gevolg van de gaswinning in Groningen

Hoogezand, 25 maart 2019

Opzet presentatie

1. Wat is de rol van toezichthouder?
2. Hoe wordt de dreiging en het risico geanalyseerd?
3. Wat is het HRA-model en waarom maakt SodM er gebruik van?

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Wat is de rol van de
toezichthouder?

Toezicht van SodM is gericht op de veiligheid

- > Persoonlijke veiligheid
  - Norm: overlijdenskans lager dan 1 op honderd duizend
  - Zelfde norm als voor overlijdenskans ten gevolge van bijvoorbeeld overstromingen
  - Tijdelijk mag afgeweken worden van de norm, vermits maatregelen voldoende snel genomen worden

- > Schade (en effectieve schadeafhandeling)
  - Geen concrete norm

Twee adviezen van SodM aan minister om te komen tot veiligheid

- > De snelheid van de afbouw van de gaswinning:

"Beperk zo snel mogelijk de totale productie uit het Groningen-gasveld tot maximaal 12 miljard Nm³ /jaar"

[SodM Zeerijp-advies 1 februari 2018]

- > De snelheid waarmee de gebouwen die dat nodig hebben versterkt worden:

Advies om versterkingsopgave zo snel mogelijk realiseren en meest risicovolle gebouwen eerst

[SodM advies 26 juni 2018]

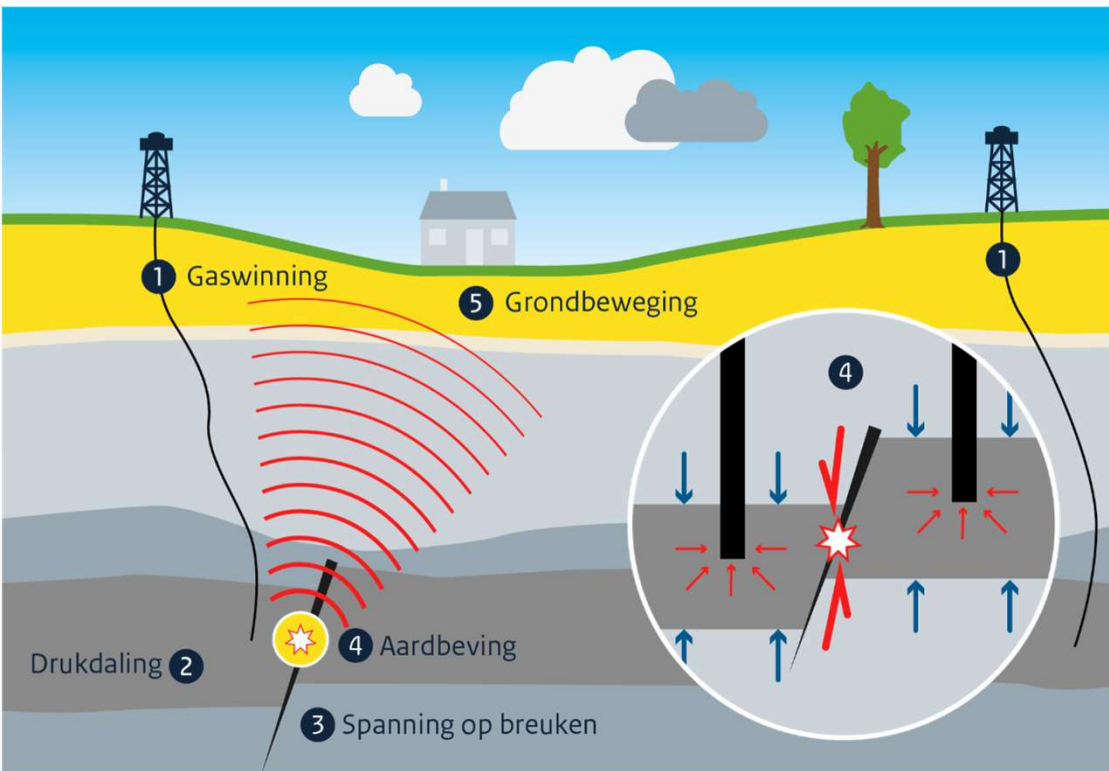
Adviezen gebaseerd op analyse van dreiging en veiligheid

- › NAM moet ieder jaar een dreigings- en risicoanalyse op leveren
- › Eerste integrale dreigings- en risicoanalyse in 2015
- › SodM vereist dat NAM investeert in kennisontwikkeling en de continue verbetering van dreigings- en risicoanalyse (inclusief externe validatie)
- › SodM houdt hierop toezicht
- › SodM investeert in onafhankelijk onderzoek om kennis onderliggend aan dreigings- en risicoanalyse te valideren en verbeteren
- › SodM heeft dreigings- en risicoanalyse 2017 gebruikt voor Zeerijp-advies
- › Laatste dreigings- en risicoanalyse is die van maart 2019

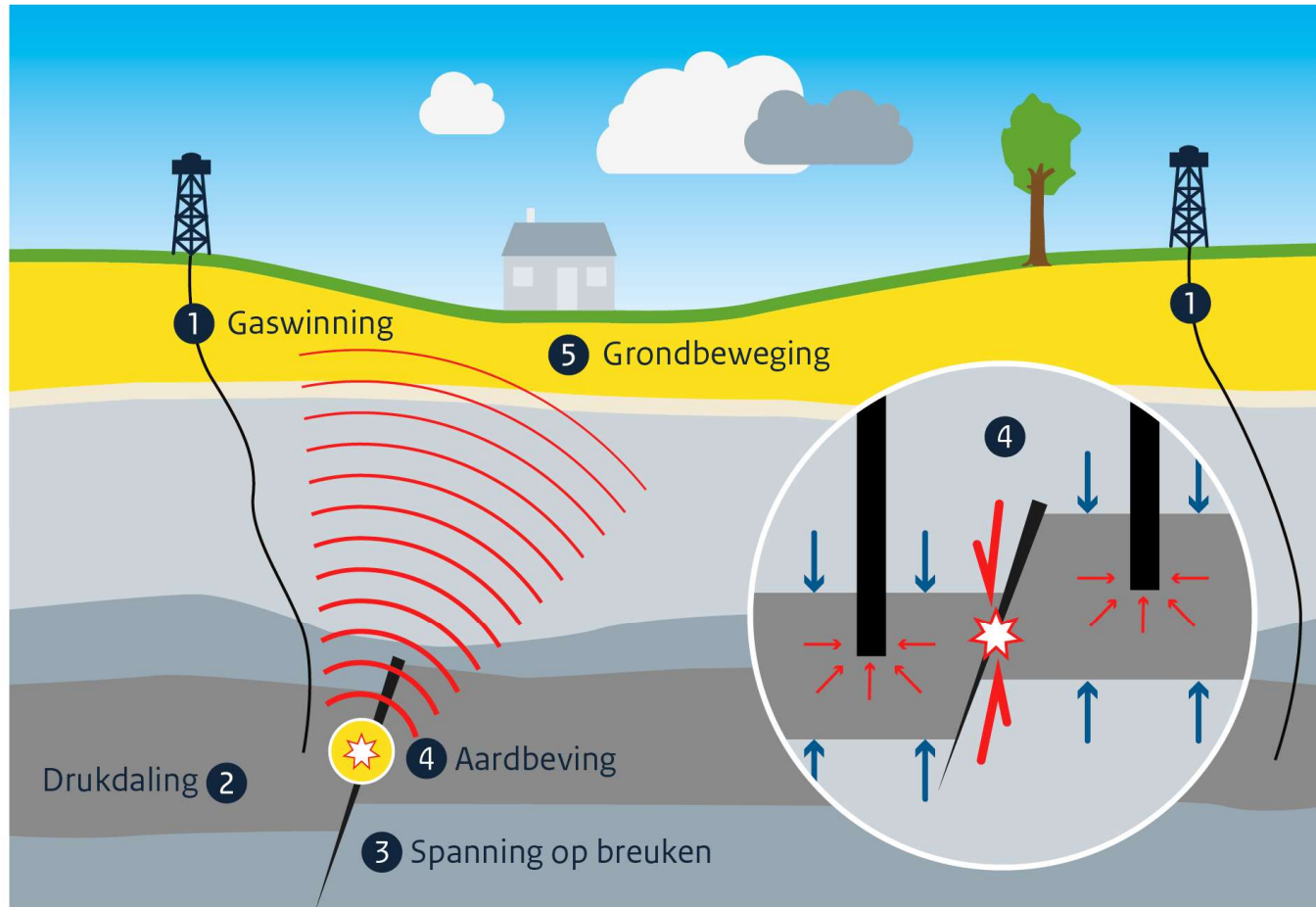
Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Hoe wordt de dreiging
en het risico
geanalyseerd?

Aardbeving in het Groningen-gasveld

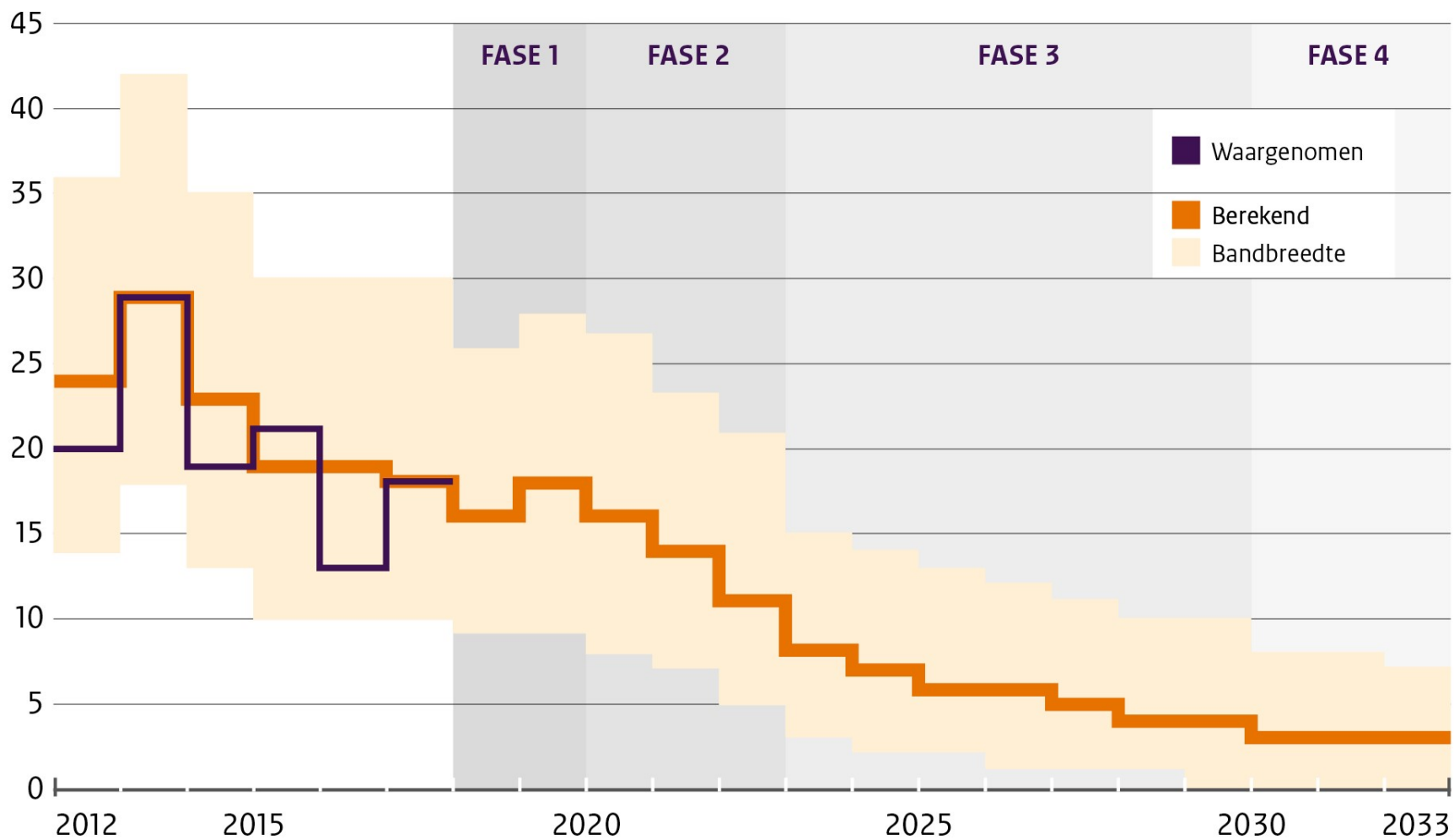

Veiligheid kan niet direct gemeten worden

- > “Kans op overlijden”
- > Deze moet berekend worden, net zoals dat gebeurt bij ons water- en dijkenbeheer
- > De berekeningen zijn in geval van de aardbevingen in Groningen bijzonder ingewikkeld
- > Kennis van de relatie tussen gaswinning en risico's gaat vooruit maar is (nog) niet sterk
- > Er zijn veel onzekerheden, bekende en onbekende
- > Inschattingen van risico zijn daarmee onzeker

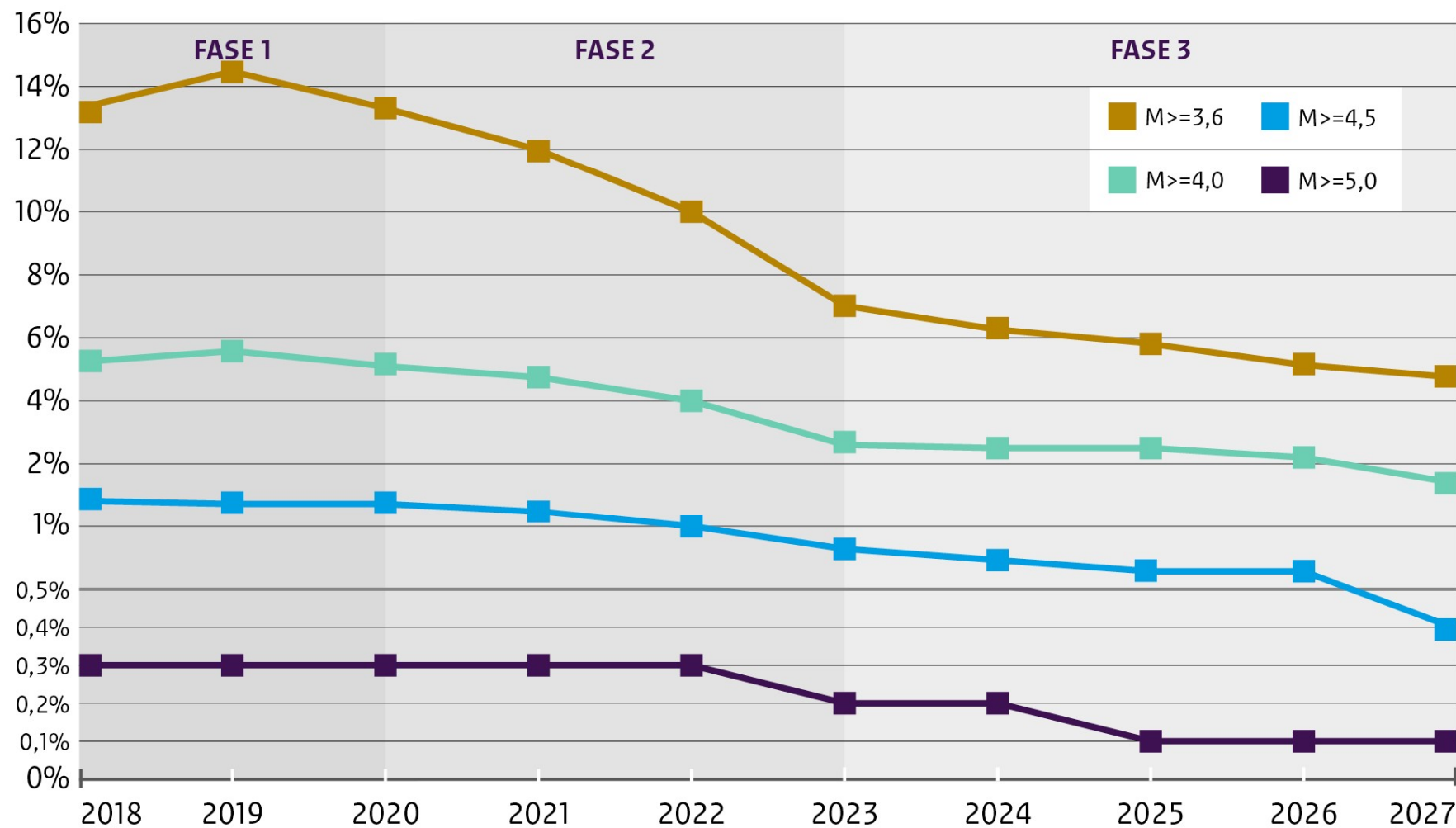
Aantal berekende en waargenomen bevingen in Groningen

M>1,5 van 2012 tot en met 2033

Jaarlijkse kans op een aardbeving in Groningen

Van 2018 tot en met 2027

Hoe om te gaan met de onzekerheden?

- > Moeten we de uitkomsten negeren omdat ze onzeker zijn?

Als er geen alternatief, gebruik dan de onzekere informatie

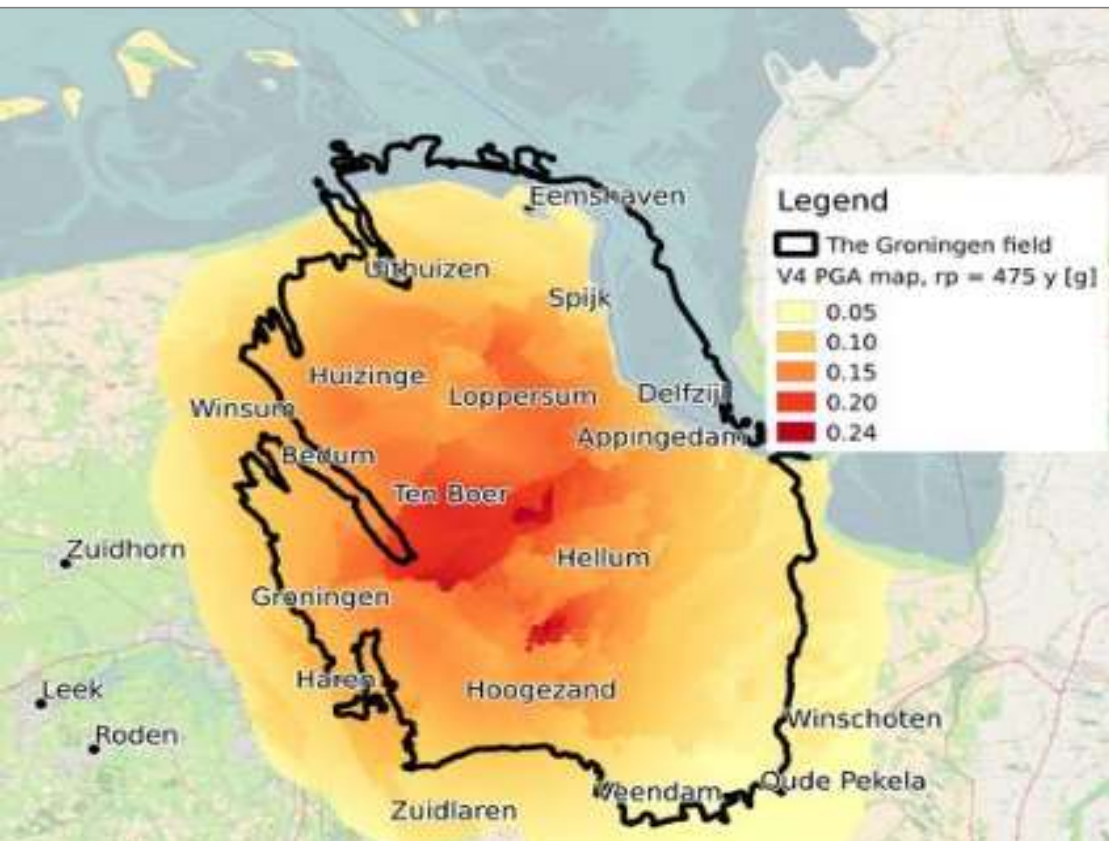
- > Moeten we de uitkomsten zonder meer als waarheid gebruiken?

Uitkomsten steeds toetsen aan gezond verstand

- > Hoe moeten we dan omgaan met de onzekerheden?

Als gevolg van het hanteren van een onzekerheidsmarge is het toch mogelijk om met enige zekerheid een uitspraak te doen

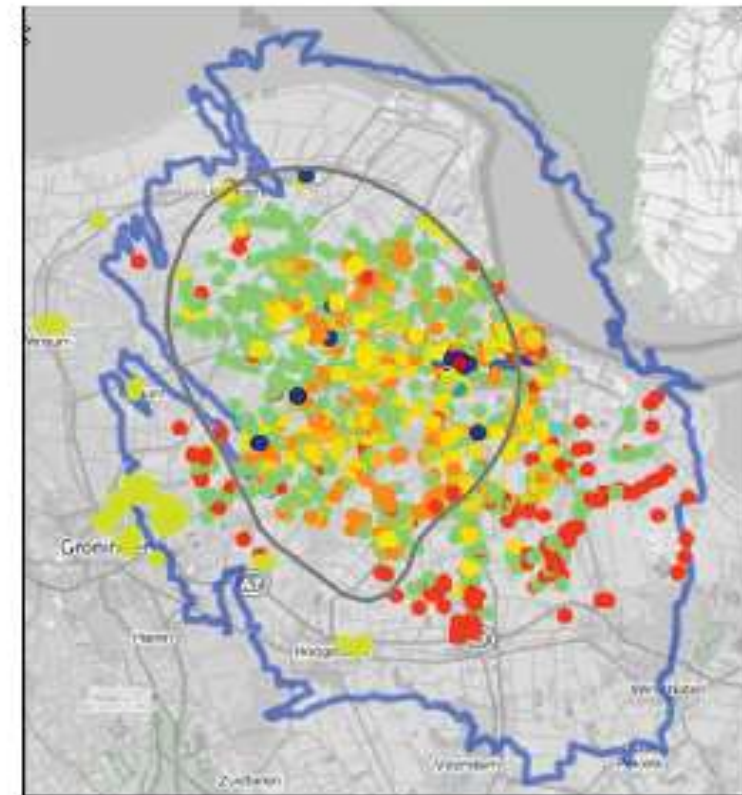
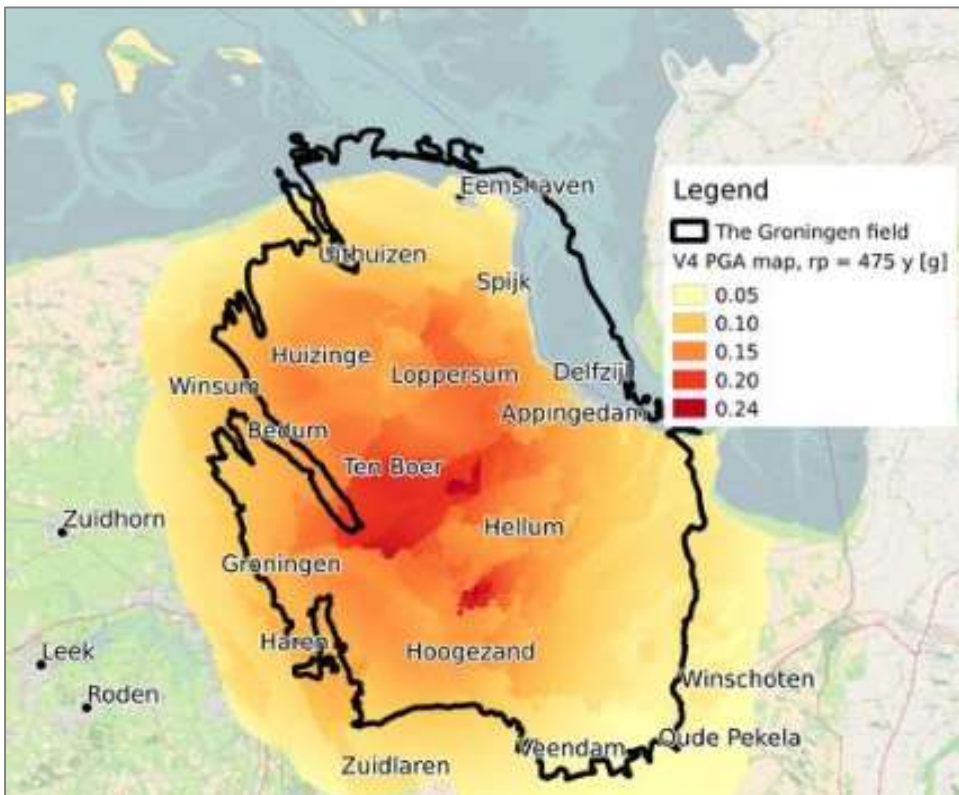

Wat is het HRA-model
en waarom maakt
SodM er gebruik van?

Het HRA-model: wat doet het?

- > Het berekent de **seismische dreiging** én het **seismisch risico**

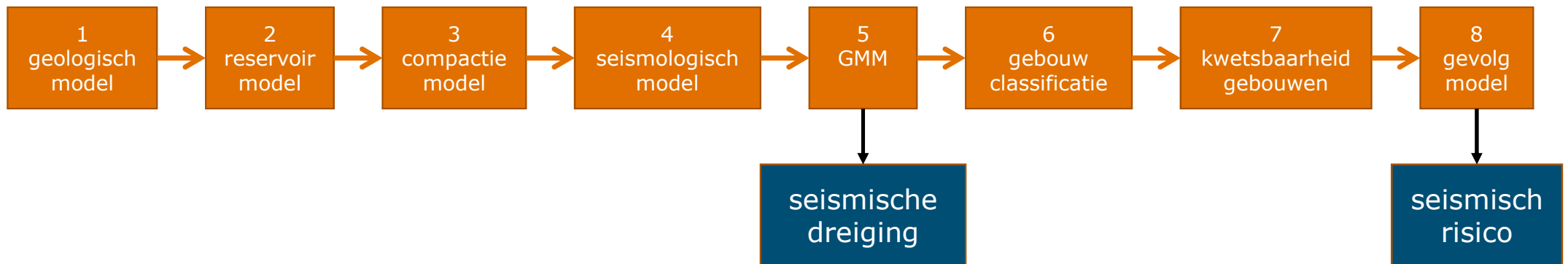
HRA-model: wat is het?

- › Het HRA-model is een complex model waarbij een grote hoeveelheid parameters wordt meegenomen in de berekeningen.
- › HRA-model beschrijft de onzekerheden en berekent de verwachte dreiging en het verwachte risico – dit wordt ook wel een “probabilistische” aanpak genoemd.
- › Het berekent dus niet exact het risico van elk gebouw, maar een gemiddelde gegeven alle meegenomen onzekerheden.
- › HRA kan daarmee **niet** worden gebruikt om exact te bepalen welke gebouwen er hoe versterkt moeten worden.
- › HRA kan **wel** worden gebruikt om de prioritering vast te stellen er voor opname en doorberekening (mits er een onzekerheidsmarge wordt meegenomen).

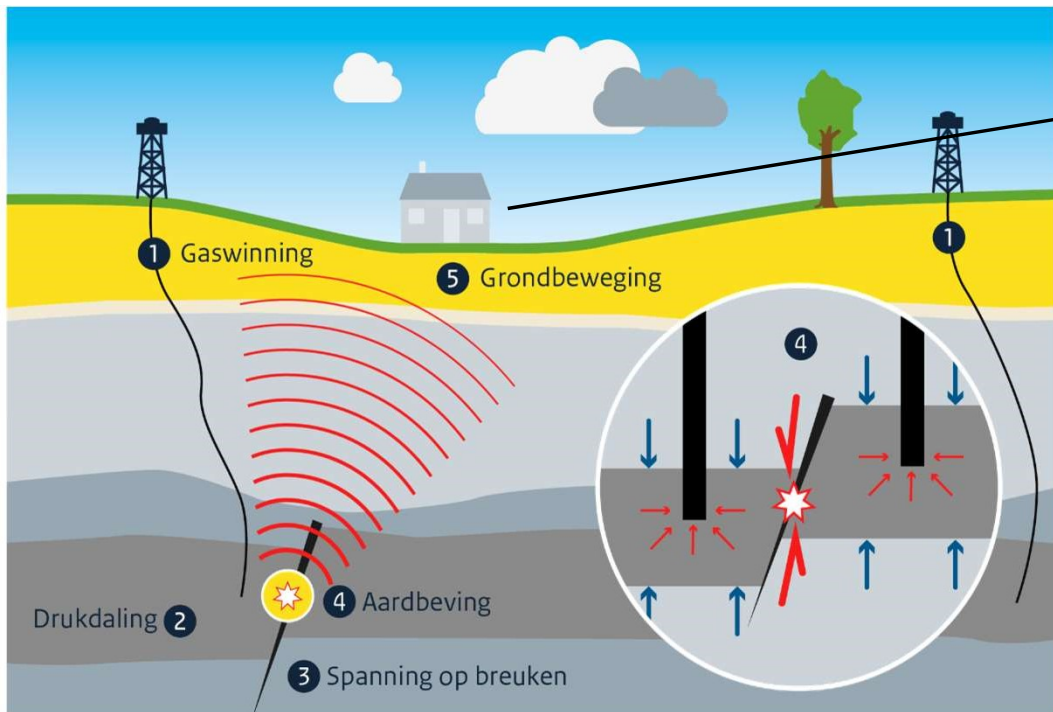
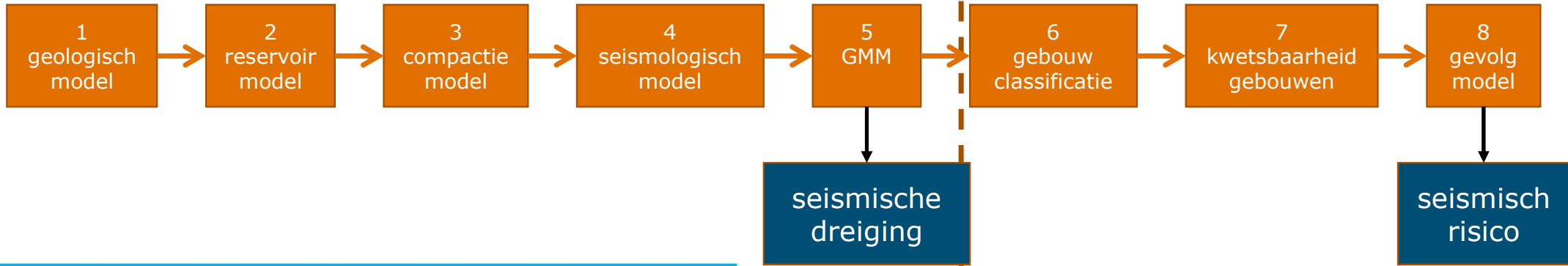

Het HRA-model kent acht onderdelen

Gebouwen worden beoordeeld met NPR en niet met het HRA-model

BEREKENING OP BASIS VAN NPR

- > Berekent of een gebouw sterk genoeg is om aan de veiligheidsnorm (kans op overlijden van 10^{-5} /jaar) te voldoen
- > Basis om te bepalen welke maatregelen nodig zijn om een gebouw wel te laten voldoen.

HRA-BEREKENING

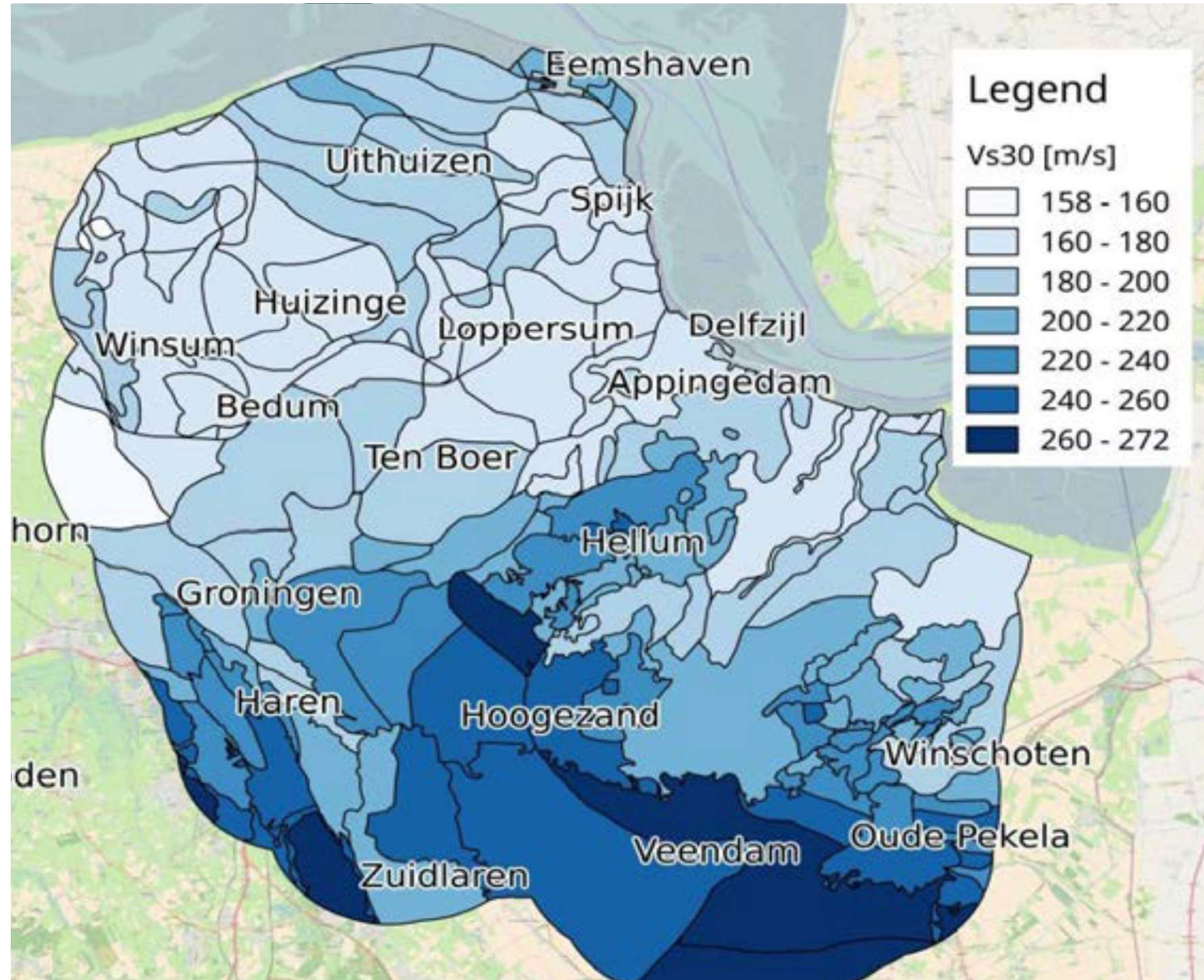
- > Berekent het veiligheidsrisico (de inschatting van de kans op overlijden van een persoon in een gebouw)
- > Ondersteunt prioritering van versterkingsopgave
- > Basis voor bepaling veilige niveau van de gaswinning

Waarom blijft SodM het HRA-model gebruiken?

- > SodM ziet het HRA-model niet als vervanging van beoordelen met NPR, maar als een gereedschap om mee te prioriteren
- > HRA-model geeft een prioritering weer op basis van de best mogelijke kennis
  - Meest risicovolle gebouwtypes
  - Regionale verdeling neemt samenstelling ondiepe ondergrond mee
- > Zonder prioritering kan het erg lang duren voordat de meest zwakke gebouwen aangepakt worden

Lokale grondeffecten

Risico-gestuurde aanpak per gemeente (Lokale plannen van aanpak)

- > Lokale plan van aanpak van gemeente is leidend in de uitvoering
- > Gemeente maakt planning op basis van beste beschikbare informatie omtrent risico...
- > ...en gebiedsgerichte randvoorwaarden en doelstellingen
- > Precieze planning afhankelijk van beschikbare capaciteit

Project	Woningen	2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Pilot H3V	64	[Blue bar]				[Grey bar]			
Vliesgevelwoningen	165	[Blue bar]				[Grey bar]			
Gemetselde woningen	233	[Blue bar]				[Grey bar]			
Heft in eigen Hand / Eigen Initiatief	1	[Blue bar]				[Grey bar]			
* P-90 + P-90-langjarig (al geïnspecteerd)	14	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* Normaal profiel (al geïnspecteerd)	11	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
Adressen onderdeel van 'batch 1588'	845	[Blue bar]				[Grey bar]			
Emmastraat (was H3V)	46	[Blue bar]				[Grey bar]			
Heft in eigen Hand / Eigen Initiatief	10	[Blue bar]				[Grey bar]			
* P-50 (al geïnspecteerd)	147	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* P-50 (nog niet geïnspecteerd)	14	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* P-90 + P-90-langjarig (al geïnspecteerd)	344	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* P-90 + P-90-langjarig (nog niet geïnspecteerd)	61	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* Normaal profiel (al geïnspecteerd)	29	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
* Normaal profiel (nog niet geïnspecteerd)	1-10	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			
Onderwijsvastgoed		[Blue bar]				[Grey bar]			
Zorgvastgoed		[Blue bar]				[Grey bar]			
Heft in eigen Hand / Eigen Initiatief	10	[Blue bar]				[Grey bar]			
* P-50 (al geïnspecteerd)	89	[Yellow bar]		[Blue bar]		[Grey bar]			

'Bepaalt het HRA-model of mijn woning wordt geïnspecteerd?'

- > Prioritering o.b.v. risicobeoordeling van HRA-model
- > Situatie van de woning: bijvoorbeeld als het in stutten staat of als er relatief veel schade is
- > Andere indicaties omtrent de woning

Staatstoezicht op de Mijnen
*Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat*

Vragen?